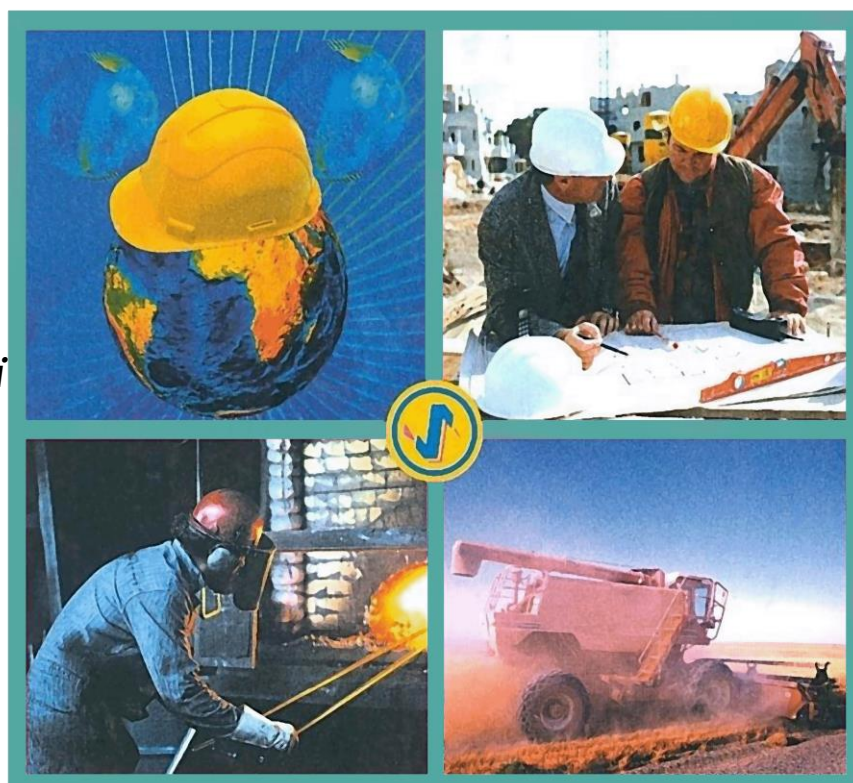

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЛИПКОВАТІВСЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПП «ПОЛТАВСЬКИЙ ЛИВАРНО-МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД»

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ СИСТЕМ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ, ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

**Матеріали
IX Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет-конференції
27-28 березня
2024 року**

**Полтава
2024**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЛИПКОВАТІВСЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПП «ПОЛТАВСЬКИЙ ЛИВАРНО-МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД»**

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ СИСТЕМ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ, ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

***Матеріали
IX Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції
27-28 березня 2024 року***

**Полтава
2024**

Інноваційні аспекти систем безпеки праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності: матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конференції (Полтава, 27-28 березня 2024 р.) / ПДАУ: ред. кол., О.М. Костенко, Н.М. Опара, В.В. Дудник, О.У. Дрожчана. Полтава: ПДАУ, 2024. – 155 с.

Конференція проведена за підтримки Міністерства освіти і науки України та зареєстрована в ДУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ) за №129 від 05.02.2024 р.

Рекомендовано до друку вченою радою інженерно-технологічного факультету Полтавського державного аграрного університету, протокол № 13 від 03.04.2024 р.

У збірці представлено матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції за результатами досліджень інноваційних аспектів систем безпеки праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності.

Матеріали тез призначені для наукових співробітників, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти всіх рівнів підготовки, керівників і фахівців підприємств агропромислового комплексу.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних, а також відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Редакційна колегія: Костенко О.М., доктор технічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи ПДАУ; Опара Н.М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, професор кафедри механічної та електричної інженерії ПДАУ; Дудник В.В., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри механічної та електричної інженерії; Дрожчана О.У., старший викладач кафедри механічної та електричної інженерії ПДАУ.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ «БЕЗПЕКА ЖИТТЯ ТА ПРАЦІ»

Басова Ю. О., Проценко О. Ю., Качур С. В. ЕЛЕКТРИЧНА БЕЗПЕКА НА ПРОМИСЛОВОМУ РОБОЧОМУ МІСЦІ	9
Бичков Я. М. ЗАКОНОДАВЧІ ПЕРСПЕКТИВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ У ЕНЕРГЕТИЦІ	12
Близнюк М. М. СЕРТИФІКАТНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ»	13
Гаген О. С., Дрожжана О. У. ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ – ОСНОВА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	19
Дмитренко А. С., Дрожжана О. У. БІОБЕЗПЕКА ТА ВИКОРИСТАННЯ ПЛАСТИКУ	21
Дрожжана О. У. ПСИХОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ	23
Дударь Н. І. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ЕКСПЛУАТАЦІЇ МАШИННО-ТРАКТОРНОГО ПАРКУ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ	25
Дудник В. В., Дрожжана О. У. АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ЗДОРОВИХ І БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	27
Заплатинський В. М. МЕДИЧНА ТЕМАТИКА У НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМАХ З БЕЗПЕКИ	30
Іванілов В. В., Дрожжана О. У. БІОБЕЗПЕКА ПРИ УТИЛІЗАЦІЇ ТРУПІВ ТВАРИН НА ФЕРМІ	34
Кайдар Т. В., Дрожжана О. У. БЕЗПЕКА В ЛАБОРАТОРНИХ УМОВАХ	36

Колошко Ю. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРЕВЕНТИВНИХ ПРОГРАМ ТА ЗАХОДІВ З ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З УМОВАМИ ПРАЦІ, УКРАЇНСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКИМИ ЗРАЗКАМИ	37
Кондель В. М., Молчанов П. О. ОСОБЛИВОСТІ ПРАЦЕОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	40
Левченко Ю. В., Заславець В. О., Вусик С. Р. ДІАГНОСТИКА ОБЛАДНАННЯ ЯК СПОСІБ ПОПЕРЕДЖЕННЯ РІВНЯ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ	43
Мельник А. А., Марич В. М. РОЗВИТОК ВТОМИ ТА ПЕРЕВТОМИ У ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	47
Навроцький І. С., Кондель В. М. ШЛЯХИ ВИЯВЛЕННЯ І ЗАПОБІГАННЯ ШАХРАЙСТВУ В ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРІ	50
Опара Н. М., Савченко О. А. ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ І ГІГІЄНИ ПРАЦІ В ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННІ	55
Опара Н. М., Популях В. Є. НЕБЕЗПЕЧНІ ТА ШКІДЛИВІ ВИРОБНИЧІ ФАКТОРИ ТА УМОВИ ПРАЦІ В ГАЛУЗІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	57
Опара Н. М., Гаркуль В. В. ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОГО КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОСАМОКАТАМИ	59
Палій В. М., Коломієць Т. М., Макаренко М. Г., Шевченко І. О. МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я В КОЛЕКТИВІ: ПРОБЛЕМИ І РІШЕННЯ	63
Проценко Є. М., Дрожжана О. У. БЕЗПЕКОВИЙ КОМПОНЕНТ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ ГРОМАДОЮ	67
Семенов А. О., Сахно Т. В., Семенова Н. В. ФОТОБІОЛОГІЧНА НЕБЕЗПЕКА УФ-ЛАМП В ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСАХ ЗНЕЗАРАЖЕННЯ ТА СТИМУЛЯЦІЇ ПРОЦЕСІВ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	70

Стецюк Н. К., Уряднікова І. В.
ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПРАЦІВНИКІВ
ВОДОКАНАЛІВ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ЗАГРОЗ 73

Ткаченко Л. В.
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З ХОРЕОГРАФІЇ 76

Тучапєць В. М., Фірман В. М., Марич В. М.
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ В
ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ 80

Федьків О. О., Попов С. В., Харченко С. О.
БЕЗПЕКА ПРАЦІ ПІД ЧАС ЕКСПЛУАТАЦІЇ
ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ 82

СЕКЦІЯ «НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОПЕРЕДЖЕННЯ»

Бондаренко В. П., Літвінов П. Ю.
НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ВОЄННОГО ЧАСУ: ВИДИ ТА ДЖЕРЕЛА
ВИНИКНЕННЯ 86

Кобрін І. П., Уряднікова І. В.
ВОДОПОСТАЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: АНАЛІЗ РИЗИКІВ
ТА ВИКЛИКІВ 89

Опара Н. М.
БЕЗПІЛОТНІ ЛІТАЛЬНІ АПАРАТИ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ 93

Опара Н. М., Дударь Н. І.
ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ СУЧАСНИХ НЕБЕЗПЕК 98

СЕКЦІЯ «ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ДОВКІЛЛЯ»

Бараболя О. В.
ПРОГНОЗУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР
ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ 103

Білявська Л. Г., Білявський Ю. В.
ВИКОРИСТАННЯ СЕЛЕКЦІЙНИХ РОЗРОБОК У ПРАКТИЧНОЇ
ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНОГО ФАХІВЦЯ З АГРОНОМІЇ 105

2. Визначення джерел ветеринарних виробничих небезпек (електричні діагностичні та лікувальні прилади, наявність інфікованого матеріалу, особливості поведінки тварин: злі, тварини з норовом. Визначаються з окремими елементами виробничого середовища, де можуть бути джерела виробничих небезпек. З'ясовують наявність потенційно небезпечних дій ветеринарних працівників.

3. Визначення виробничих умов, при яких небезпечні та шкідливі виробничі фактори можуть мати вплив на фахівців ветеринарної медицини.

4. Розроблення комплексу організаційних та технічних заходів та засобів, що сприяють усунення умов виникнення небезпек.

Список використаних джерел

1. Охорона праці в галузі та цивільний захист : навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти аграрної галузі. [В. М. Курепін, К. М. Горбунова, В. М. Курепін та ін.]. Миколаїв: МНАУ, 2020. 236 с.

2. Войналович О. В., Білько Т. О., Марчишина Є. І. Охорона праці у ветеринарній медицині: підручник. Вид-во: «Центр учбової літератури», 2014. 554 с.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОГО КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОСАМОКАТАМИ

*Опара Н. М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
професор кафедри механічної та електричної інженерії,
Гаркуль В. В., директор автошколи «Академія»,
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава*

Сучасний ритм життя вимагає від нас якнайшвидшого пересування в межах населених міст. Особливо актуальною ця проблема є для міст мільйонників, обласних центрів і інших міст з великою кількістю населення.

Швидке пересування громадським транспортом (автобуси, тролейбуси, трамваї, таксі) не завжди можливо у години пік. Виняток становить використання метрополітену.

Модельний ряд сучасних електросамокатів вражає своїм різноманіттям і функціональністю. Модель можна підібрати відповідно вазі та віку водія. Випускають моделі для їзди по бездоріжжю, для далеких та коротких прогулянок, для їзди у межах міста.

Персональний легкий транспорт – транспортні засоби, які використовуються для перевезення людини і мають вагу до 50 кілограмів.

Відповідно до законопроекту № 3023 електросамокати пропонується віднести до персонального легкового транспорту. До цієї категорії також входять понад 12 найменувань: гіроборди, гіроскутери, електричні скутери, сігвеї, ролики, електричні ролики, моноколеса.

Ховербайк – літальний мотоцикл – один із засобів пересування майбутнього.

У випадку необхідності швидкого пересування на допомогу приходить користування персональним легким транспортом. І хоча, на перший погляд, всі ці транспортні засоби здаються максимально безпечними і простими у щоденному користуванні необхідно не забувати і суворо дотримуватися певних заходів безпеки при їх використанні.

Законодавчою базою не врегульовані вікові обмеження щодо використання електросамокатів [1].

Перед початком руху користувач (водій) повинен пересвідчитися у наступному:

1. Транспортний засіб знаходиться в справному технічному стані: відсутні пошкодження шин, гальма справні, достатній рівень заряду акумулятора.

2. Водій має добре самопочуття і у нього відсутнє відчуття перевтоми.

3. Пройшов певний час після чергового прийому їжі, і під час користування транспортним засобом Ви не будете навантажувати переповнений шлунок.

4. Необхідно провести легку розминку для підготовки Ваших суглобів до роботи, адже їзда на цих транспортних засобах – своєрідний спорт. І під час керування у людини задіяні у роботі найрізноманітніші групи м'язів верхніх і нижніх кінцівок.

Всі ці транспортні засоби є учасниками дорожнього руху. І таким чином їх водії несуть повну відповідальність за свої помилки та порушення правил дорожнього руху (ПДР).

За статистикою водії цих транспортних засобів досить часто стають учасниками ДТП, причому травмуються як самі, так і травмують інших учасників дорожнього руху (водіїв, пішоходів).

Фахівці з правил дорожнього руху дають наступні рекомендації [2]:

1. Перед початком користування транспортним засобом необхідно потренуватися в керуванні на просторах майданчиків з невеликою кількістю пішоходів.

2. Обов'язково варто придбати захист для голови і кінцівок (особливо для підлітків і початківців).

3. Заборонено під час пересування на транспортному засобі користуватися мобільним телефоном.

4. Заборонено перевозити пасажирів.

5. Під час перебування на транспортному засобі не можна триматися за будь-який інший транспортний засіб.

6. Керування транспортним засобом під дією алкогольних чи наркотичних засобів заборонена.

7. Пересування на транспортному засобі дозволено лише по спеціально облаштованим доріжкам для альтернативних видів транспорту зі швидкістю 20 км/год. При цьому транспортний засіб потрібен бути укомплектований звуковим сигналом та світловідбивачим елементами. Від відповідальності

водія транспортного засобу на дорозі залежить не лише його власне здоров'я, а й безпека оточуючих.

8. Рухатися проїзною частиною суворо заборонено.

9. Необхідно остерігатися бордюрів, вибоїн, виступів, які можуть призвести до втрати контролю над транспортним засобом і навіть до травм.

10. Електросамокати небезпечно використовувати на слизькій дорозі (сильна злива, зниження температури навколишнього середовища).

11. У темний час доби, або в умовах поганої видимості водій має увімкнути фари та виділити себе за допомогою світловідбиваючих елементів в одязі.

За умови поганої погоди фахівці з безпеки дорожнього руху рекомендують обирати інший вид транспортних засобів.

Користувачі електросамокатів і гіроскутерів в Україні з квітня 2023 року більше не мають права їздити по тротуарах.

Прокатні електричні самокати мають обмеження у швидкості від 15-25 км/год. власники приватних можуть самостійно встановлювати обмеження швидкості, досить часто вона може сягати 40-60 км/год.

Для безпечного користування електросамокатами рекомендовано регулярно очищати їх від бруду та пилу. Необхідно періодично перевіряти стан гальм та гуми.

Важливо знати, як їздити на електросамокаті безпечно. Нижче наведено 5 правил, які допоможуть уникнути падіння та аварій.

1. Знайдіть рівну відкриту місцевість, щоб освоїти керування. Надягніть захисне спорядження.

2. Станьте однією ногою на деку. Візьміться за кермо обома руками та нахиліться вперед. Коли ви будете готові стартувати, відштовхніться сильніше, щоб запустити самокат. Швидко поставте другу ногу на деку за першою. Ця поза допоможе балансувати під час подорожі.

3. Коли двигун активувався, натисніть газ. Будьте обережні та не тисніть надто сильно, щоб не створити раптове прискорення.

4. Спершу дотримуйтесь низької швидкості. Так простіше навчитися тримати рівновагу.

5. На поворотах тренуйтеся повертати кермо та зміщувати свою вагу, щоб зберегти баланс. При прискоренні нахиліться вперед, а при гальмуванні назад.

Якщо Ви стали учасником ДТП за участю електричного самокату необхідно дотримуватися порядку дій, як і у випадку аварії з іншими видами транспортних засобів. Необхідно залишатися на місці пригоди та викликати патрульну поліцію. За необхідності – бригаду обласного центру екстреної медицини та медицини катастроф.

Під час розгляду судових справ за участю водіїв персонального легкого транспорту українські суди найчастіше порівнюють самокати до мопедів.

В усіх випадках, коли пригода сталася під час руху на електросамокаті – користувач його вважається водієм мопеда. Якщо ДТП відбулося під час ведення самоката в руках – він вважається пішоходом

З метою захисту електросамокатів використовують наступні способи захисту [2]:

1. Встановлення GPS-трекера для фіксації пересування засобу у реальному часі.
2. Встановлення сигналізації. Завдяки пульта віддаленого керування можливий контроль звуку, який з'являється при спробі зсунути самокат з місця.
3. Встановлення засобів фіксації. Використовують велосипедні замки для кріплення до огорожі, спеціальної парковки, стовпа.
4. Використання D-подібних замків для прив'язки, або заблокування колеса та запобігання його обертанню.
5. Можна забрати з собою частину електросамокату.
6. Паркуватися переважно в добре освітлених місцях під камерами.

Умови паркування електросамокатів

Дозволено паркування:

1. На ділянках, які не перекривають шлях пішоходам та транспортним засобам.
2. Зони вздовж стін.
3. Стійки для велосипедів.
4. Стійки для електросамокатів.

Заборонено паркуватися:

1. Біля пандусів.
2. На автомобільних стоянках.
3. Навпроти входів у будівлі.
4. На газонах.
5. На зупинках громадського транспорту.
6. Посеред велодорожок або тротуарів.

Список використаних джерел

1. Електросамокати: правила безпеки та рекомендації до використання: веб-сайт. URL: <http://surl.li/hikvf> (дата звернення : 19.03.2024)
2. Як їздити на електросамокаті: 8 питань та відповідей для новачків URL: <http://surl.li/sqwda> (дата звернення : 19.03.2024).